

Livslång kalligrafi

Hiroko Kimura, Galleri Konst & Kamera, Västertjäl, Sidensjö, 13-28 aug.

Den österländska konstekniken kalligrafi med sina djupa traditioner lever på våra breddgrader ett undanskymt liv, men det betyder inte att den inte existerar. Det bevisas med all tydlighet den närmaste tiden på sommargalleriet Konst & Kamera beläget en bit väster om Sidensjö, där den 81-åriga Hiroko Kimura visar ett stort urval av sina arbeten. Uppvuxen i Japan bor hon sedan 1978 i Stockholm, där hon är verksam som konstnär, kalligraf och lärare. Redan som treåring (!) började hon träna kalligrafi och sedan hon kom till Sverige har hon i många år undervisat vid bl.a. Stockholms universitet och Etnografiska museet, i det kalligrafiska hantverket utifrån de traditionella redskapen pensel, tusch och papper. Konstnären Åke Hultman, som driver Konst & Kamera, hade via tidigare kontakter med japanska tolken Cecilia Utterström lyckats intressera Kimura för en utställning. Att det nu blivit verklighet är att se som en konsthändelse av dignitet.

Det är inte svårt att kalla Hiroko Kimura vid en mästare, när man ser henne under djup koncentration så tveklöst med säker hand, pensel och tusch möta papperets vita yta. Vid pressvisningen visade hon prov på sitt arbete, men hon underströk att det alltid finns något nytt att lära och att kalligrafin är en ousinlig källa. Det handlar här inte bara om konstnärlig utveckling utan också om träning av mänskliga förhållningssätt som det meditativa, det sinnliga och känsliga. För att arbetsvillkoren ska vara de bästa krävs traditionella och exakta material, och Hiroko Kimura har också tagit med sig nästan hela sitt arbetsbord till utställningen. En stor variation av stenar som stöd för papper, vackert utsirade lådor och askar innehållande tusch, tuschstenar och inte minst penslar, från de allra minsta och tunnaste till riktigt stora bastanta från Korea och Kina. De senare, för kalligrafi på stora pappersytor, sväljer 1-2 liter tusch åt gången och kräver en typ av tålmodig "schamponerad" hårtvätt flera timmar efteråt för att hållas rena och fräscha!

Kalligrafi kan i sin dubbla betydelse ses som både språkbild och bildspråk. Där finns de språkliga tecknen, men sammanfogat med andra tecken och beroende på hur tecknen tolkas och utförs, övergår de till en form av abstrakt bild som blir unik och personlig utifrån kalligrafens ögon och hand. Hiroko Kimura försöker inför varje arbete att fånga en för tillfället speciell känsla, en stämning och energi som gör att resultatet på papperet inte kommer att likna något tidigare. Även om hon behärskar hantverket till fullo undrar jag om det inte kanske varje gång krävs en ny nerv, en ny öppning mellan öga, tanke och hand för att den kalligrafiska bilden ska bli levande och inte bara avbild av perfektion. Men eventuellt är jag här ute och cyklar, svårförklarliga begrepp som "nerv" eller "öppning" eller något som gör att en bild vibrerar av liv ligger kanske utanför kalligrafins tolkningsregler och tillhör måhända mera den moderna västerländska konsten. Det är nog lättare att föreställa sig kalligrafin som något absolut och osentimentalt, och där kvalitet och uttryck mera ligger på bildens rytm, rörelse och pregnans, och som sagt, utfört utan minsta tvekan.

Ett bra exempel är den här, ovan till höger, återgivna vertikala rullen, *Wa gan ai go*. Det visar även på svårigheten för en som inte kan japanska att förstå kalligrafins särprägelse. Hiroko Kimura förklarade innebörden i de fyra orden/tecknen, från ovan och ned enligt: Harmoni – Ansikte – Kärlek – Berättelse. Fyra olika delar som tillsammans ska bilda en enhetlig händelse eller meddelande. Efter diverse språkliga turer och förslag mellan Cecilia Utterström och Hiroko nickade konstnären till slut gillande till betydelsen "naturlig, lugn kärleksförklaring". Att de enskilda tecknen också kan ha inre olikheter, beroende på avsikt eller bestämning, visar sig i bilden *Ai (kärlek)* där vi känner igen men bara till viss

KONST VÄSTERNORRLAND

Landstinget, Regional Utveckling, 871 85 Härnösand 0611-80214

Red: Mats de Vahl mobil:070-2476939 epost: mats.de.vahl@lvn.se

del tecknet från förra bilden. Den snabba och eleganta rörelsen lyser här igenom, och där den diagonala linjen också här spänner upp och liksom håller ihop kompositionen.

En annan bild, som i motsats är mera kompakt och sammansatt och som tillhör mina favoriter, är *Ze/Kore (exakt)*. Där har penseldragen med ett slags radikalt-brutalt formspel kolliderat nästan till en explosion, men ändå på något märkligt sätt fryst samman till en harmonisk helhet.

Utställningen på Konst & Kamera öppnas på lördag 13 augusti, och Hiroko Kimura kommer att vara närvarande vid vernissagen men också under söndagen den 14:e. Eftersom konstnären har med sig sitt arbetsmaterial är det ingen svår gissning att hon kommer att ge publiken inblick i hur hon går till väga när hon med pensel, tusch och papper attackerar kalligrafins ytterst säregna landskap. Jag kan inte annat än rekommendera ett besök!

Text och foto (där inte annat anges): Jan K Persson

Volym 2016-08-12